

Progresivní zdanění

Martin VESELOVSKÝ, moderátor

Pokud se volební kyvadlo vyhne po podzimních volbách opět doleva, mohou bohatí Češi očekávat vyšší daně. Sociální demokracie hodlá, pokud bude vládnout, opět zavést progresivní zdanění. Konkrétně lidi s ročními hrubými příjmy nad milion a 200 tisíc korun chce zdanit 38 procenty.

Hana VORLÍČKOVÁ, redaktorka

Společné zdanění manželů, daň z dědictví nad 10 milionů, či případné zavedení majetkových příznání pro bohaté. To všechno plánují sociální demokraté, pokud uspějí ve volbách.

Bohuslav SOBOTKA, stínový ministr financí /ČSSD/

Cílem je oslovit pracující lidi, ať už patří ke střední nebo nízkopříjmovým skupinám. Naším cílem je také oslovit pracující rodiny s dětmi.

Hana VORLÍČKOVÁ, redaktorka

Jak by ale přesně vypadala daň z příjmů, nedokáží lídři ČSSD zatím definovat. Zatímco horní hranice zdanění již lidé kolem Jiřího Paroubka představili, o dolním limitu mluvit nechtějí.

Bohuslav SOBOTKA, stínový ministr financí /ČSSD/

Pokud jde o zavedení dalších daňových pásem, tam necháváme do budoucna otevřenou možnost toho, že by bylo vyšší množství daňových pásem. Bude záležet na rozpočtové situaci a tom, co si Česká republika bude moci dovolit.

Hana VORLÍČKOVÁ, redaktorka

Progresivní daň není ve světě nijak výjimečná. Nyní ji používá většina vyspělých ekonomik. Například USA, Německo nebo Francie. Opoziční ODS však konkurenční návrh striktně odmítá.

Michal DOKTOR, stínový ministr financí /ODS/

Návrh sociální demokracie je faktickým vyhlášením novodobého honu na čarodějnice, tentokrát honu na milionáře. Zdůrazňuji, že takových občanů je v České republice zhruba 250 tisíc. I kdyby odevzdali veškeré své příjmy, tedy nikoliv vyšší daně, ale veškeré své příjmy, tak by to rozhodně nebylo dost peněz na to, aby bylo možné zaplatit veškeré pokusy a sliby sociální demokracii.

Hana VORLÍČKOVÁ, redaktorka

Teď se v Česku daní příjmy rovnou daní ve výši 15 procent. V přepočtu na super hrubou mzdu to přitom představuje 23 procent.

Evžen KOČENDA, ekonom, CERGE

Takovýto návrh je pouze předvolební návrh a ve světě existují různé systémy s progresivním zdaněním a toto není sazba, která by byla výjimečná, když vezmeme nějaké vyspělé země.

Hana VORLÍČKOVÁ, redaktorka

Také ODS už vytáhla jeden ze svých předvolebních trumfů. Nedávno oznámila, že by chtěla zvýšit výdajové paušály živnostníkům. Desetitisícům drobných podnikatelů by se tak mohly snížit daně.
Hana Vorlíčková, Česká televize.

Martin VESELOVSKÝ, moderátor

O tomto návrhu budou v Událostech, komentářích diskutovat ekonom a předseda národohospodářské komise ČSSD Jan Mládek. Dobrý večer.

Jan MLÁDEK, ekonom, předseda národohospodářské komise strany /ČSSD/

Dobrý večer.

Martin VESELOVSKÝ, moderátor

A proti němu sedící Evžen Kočenda, ekonom z institutu CERGE. Dobrý večer.

Evžen KOČENDA, ekonom, CERGE

Dobrý večer.

Martin VESELOVSKÝ, moderátor

Pane Mládku, Michal Doktor, stínový ministr financí za Občanskou demokratickou stranu, nazval váš koncept honem na milionáře.

Jan MLÁDEK, ekonom, předseda národohospodářské komise strany /ČSSD/

Pan kolega byl velmi demagogický, vůbec mu to neslušelo, řekl bych.

Martin VESELOVSKÝ, moderátor

Ale tak nějak z logiky věci by to mohlo sedět vzhledem k tomu, že to je pro příjmovou skupinu nad milion 200 tisíc hrubého.

Jan MLÁDEK, ekonom, předseda národohospodářské komise strany /ČSSD/

Tak to ano, ano, samozřejmě, ono je to velmi chytlavé v Čechách, ale jak už tady říkal pan kolega Kočenda, ta sazba 38 procent jako marginální není zdaleka nejvyšší ve vyspělém světě. Tady ODS přivedla takový divný experiment, který mimochodem k nám přišel z východu o rovné dani. A ještě navíc v takové velmi zpitvožené podobě, kterou zavedli pod vedením Vlastíka Tlustého, protože ona ta daň, která je takzvaně rovná, ona není rovná, ona je 23 procent pro zaměstnance, zhruba 19,1 pro OSVČ a 15 procent je skutečně jenom pro ty, který mají příjmy z kapitálu.

Martin VESELOVSKÝ, moderátor

Tak a teď zůstaneme ještě na chvíli u vašeho návrhu sociálnědemokratického. Je ten návrh, který dnes prezentovali pánové Paroubek a Sobotka, pane Kočendu, z vašeho pohledu čistě politickým tahem, protože je před volbami, anebo má i nějaké ekonomické opodstatnění?

Evžen KOČENDA, ekonom, CERGE

Já nechci hodnotit celý ten návrh, protože ho neznám. Já vím akorát ten návrh té sazby a z mého pohledu jestliže mají být volby na podzim, tak já bych spíš to považoval za politický tah.

Martin VESELOVSKÝ, moderátor

Je to tak? Je ta 38procentní daň z příjmu pro ty vyšší příjmové hladiny nad milion 200 tisíc hrubého? Je to zejména volební tah, pane Mládku?

Jan MLÁDEK, ekonom, předseda národohospodářské komise strany /ČSSD/

Takhle, já bych chtěl, že to je jeden ze zásadních bodů programu sociální demokracie. To je znovuzavedení progresivního zdanění. Zejména oproti tomu paskvilu, kterému říkají rovná daň, který tady zavedla ODS. Jako ta, ta debata už té progrese, to je už druhotná záležitost, ale ta jasná zpráva, která byla dneska sdělena, že bude progresivní zdanění a že předpokládáme mezní sazbu 38 procent.

Martin VESELOVSKÝ, moderátor

Nic víc k tomu ani teď už nedodáte?

Jan MLÁDEK, ekonom, předseda národohospodářské komise strany /ČSSD/

Ne, dodám, tak je to správně. Víte, ta ...

Martin VESELOVSKÝ, moderátor

To věřím, že budete říkat, že to je správně. Ale dodejte k tomu ještě nějaká data.

Jan MLÁDEK, ekonom, předseda národohospodářské komise strany /ČSSD/

Progresivní zdanění má poměrně silnou oporu v ekonomické teorii, protože vychází z teorie marginálního užítku a je to prostě jednoduché. Ta marginální utracená koruna u člověka s nízkými příjmy má daleko větší užitek než u toho s vysokými příjmy. Čili ten s těmi vysokými příjmy ji snáze oželí, tu poslední korunu svého příjmu. Tudíž unese i to vyšší zdanění.

Martin VESELOVSKÝ, moderátor

Tak, prosím, komentujte zejména z toho ekonomického hlediska ten koncept změny toho principu rovné daně, ať už to je opravdu rovná daň nebo ne směrem k progresivnímu zdanění.

Evžen KOČENDA, ekonom, CERGE

Tady jsou 2 pohledy. Jeden pohled je, že samozřejmě ten marginální přístup má svoje opodstatnění, na druhou stranu vůči tomu existuje naprosto kredibilní opačný pohled na věc, který říká, že rovná daň nebo nějaká, nějaký systém, který bude maximálně průhledný, maximálně jednoduchý, je samozřejmě daleko lepší pro státní správu z hlediska výběru daní. A rovná daň nebo nějaká velice průhledná,

průhledný systém také dovoluje vlastně, aby lidé se k těm daním spíše postavili tak, že jim přijde je zaplatit daleko jednodušší, než nějakým způsobem optimalizovat. Ten druhý pohled je ...

Martin VESELOVSKÝ, moderátor

Jenom pardon, technická poznámka, znamená to, že znovuzavedení jednotlivých daňových pásem a zvýšení progresivity té daně podle vašeho názoru ten systém zesložituje a zneprůhledňuje?

Evžen KOČENDA, ekonom, CERGE

Ano, zesložituje i zneprůhledňuje a zavedení progresivního daňového systému vlastně opět přispěje k tomu, že lidé, kteří spadnou do těch nějakých vyšších kategorií, tak samozřejmě pokud budou mít tu možnost, pokud to nebudou zaměstnanci, kteří prostě dostanou výplatu, účtárna za ně může vyplnit daňové přiznání, zaměstnanci na vysokých postech, kteří nebudou moc optimalizovat, tak ti s tím nebudou dělat nic. Lidé, kteří budou moc optimalizovat, samozřejmě toto dělat budou, aby ...

Martin VESELOVSKÝ, moderátor

Optimalizovat znám. To je nějaké jiné slovo pro okrádání státu?

Evžen KOČENDA, ekonom, CERGE

Optimalizovat znamená využít veškerých možných právních kroků nebo možností k tomu, aby nemuseli platit tak velké daně. Ale vy jste mě přerušil. Já bych dal ten druhý pohled ještě. Ten druhý pohled je, že ...

Martin VESELOVSKÝ, moderátor

Krátce.

Evžen KOČENDA, ekonom, CERGE

... jakákoli změna daňového systému, a tady je radikální navrhovaná změna, z jednotné daně na progresivní daňový systém, zase vnáší neuvěřitelný šum a s tím spojené další náklady a komplikace.

Jan MLÁDEK, ekonom, předseda národohospodářské komise strany /ČSSD/

Já bych jenom si dovolil s panem kolegou nesouhlasit. A ten nesouhlas je spíše technického charakteru. Podívejte, to, jestli budou například 4 sazby nebo sazba jedna, to samozřejmě může trochu zesložitit ten výpočet, nebudete to násobit nějakým koeficientem, budete to dělat trochu složitějším vzorcem, ale o tom, to není o komplexnosti daňového systému. To spočítá úplně v něčem jiném. To spočívá v množství nejrůznějších výjimek, které naprosto nezávisí na tom, jestli je sazba progresivní, anebo je, anebo je jenom jedna. A o zájem o zjednodušení má i sociální demokracie, má zájem o jedno výběrčí místo, o větší používání jaksi elektronického způsobu podávání daňových přiznání a takovéhle věci. Takže ...

Martin VESELOVSKÝ, moderátor

To znamená, s vaší změnou, kterou jste teď tak jako jemně, jemně ohlásil jako součást jaksi programu ČSSD, podle vašeho názoru se celý ten daňový systém České republiky zjednoduší a zprůhlední?

Jan MLÁDEK, ekonom, předseda národohospodářské komise strany /ČSSD/

Ano, samozřejmě to je i naším zájmem. Ale jako já odmítám diskutovat o tom, že jestli ten vzoreček bude o něco složitější než jenom vynásobit daňový základ do nula patnácti, tak v tom to není otázka složitosti nebo jednoduchosti daňového systému. To už je jenom ta třesinka na dortu. Uděláte 2 operace navíc, jiný rozdíl tam není.

Martin VESELOVSKÝ, moderátor

Tak, pánové, bezesporu uvidíme, až minimálně česká sociální demokracie odtajní ze svého programu ekonomického ještě více, jak to ve skutečnosti dopadne. Oběma vám děkuji za komentáře. Hezký večer.

Jan MLÁDEK, ekonom, předseda národohospodářské komise strany /ČSSD/

Na shledanou.

Evžen KOČENDA, ekonom, CERGE

Na shledanou.